

Lempäälän kunnan kasvatuksen ja opetuksen palveluverkkotarkastelu 2023-2030

Kasvatus- ja opetuslautakunta 14.03.2023 § 36
245/12.00.00/2023

Valmistelija Nina Lehtinen

Poikkitoiminnallinen kunnan palvelusuunnitteluryhmä on osana operatiivista toimintaa laatinut kasvatuksen ja opetuksen palveluverkkotarkastelun 2023-2030. Palveluverkolla tarkoitetaan tässä yhteydessä kunnan kasvatuksen ja opetuksen palveluista muodostuvaa fyysistä palveluverkkoa. Palveluverkkotarkastelun päämääränä on muodostaa ohjaava asiakirja palveluverkkoon tehtäville linjauksille ja sen kehittämiseksi, muun muassa varhaiskasvatussyksiköiden perustamisten sekä esi- ja perusopetuksen koulujen oppilaaksiottoalueiden määrittelyn osalta.

Valmisteltuvaiheessa asiaa on esitelty sivistyslautakunnan kokouksessa 11/2022.

Varhaiskasvatuksen ja esi- ja perusopetuksen palveluverkkotarkastelun valmistelussa oli seuraavat tavoitteet

1. Palveluverkon nykytilan kuvaaminen
2. Aiemman palveluverkkosuunnitelman tavoitteiden toteutumisen arviointi
3. Palvelutarpeen arviointi alueittaisella tasolla vuoteen 2030 asti
4. Palveluverkkovaihtoehtojen esittäminen ja niiden vaikutusten arviointi

Palveluverkkotarkastelussa huomioidaan arviot kunnan kehittymisestä, lainsäädännölliset tulevat ja todennäköiset muutokset sekä kuntastrategiassa ja muissa keskeisissä asiakirjoissa asetetut tavoitteet.

Palveluverkkotarkastelua ohjaavat asiakirjat, periaatteet ja rakenne

Palveluverkkotarkastelua ohjaavat asiakirjat:

- Lempäälän kuntastrategia 2030
- Investointisuunnitelma ja sen resurssien kohdentuminen
- Kiinteistö- ja toimitilaohjelma (käsitelty kunnanhallituksessa 2022)
- Varhaiskasvatussuunnitelma sekä esi- ja perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opetussuunnitelmat

Palveluverkkotarkastelua ohjaavat periaatteet:

- Oikea-aikaiset investoinnit
- Palveluverkon riittävyys ja kestävyys huomioiden muuttuva palvelukysyntä
- Palveluja tukevat tilaratkaisut

Palveluverkkotarkastelu koostuu kolmesta osasta (liite)

1. Palveluverkkotarkastelua taustoittava kokonaisuus
2. Tiivistetty esityspaketti, palveluverkon tilannekuva
3. Väestö- ja palvelutarve-ennuste Power BI –ympäristössä

- Kokonaisuus on luotu viranhaltijavalmistelun ja päätöksenteon tukimateriaaliksi.

- Palveluverkkotarkastelun aineistoa päivitetään säännöllisesti ja sitä kehitetään lisäämällä siihen talouteen ja toimintaan liittyviä näkymiä ja tunnuslukuja (sekä yhteisöpalveluiden tilat: kirjasto, kulttuuri, liikunta ja nuoriso)

- Kyseessä on päivittyvä kokonaisuus ja tausta-aineistoon tehdään muutoksia tarpeen mukaan perustuen viimeisimpään tietoon

Nykyinen kasvatuksen ja opetuksen palveluverkko

- Varhaiskasvatuksen palveluverkko koostuu eri palvelu- ja järjestämismuodoista:

- 16 kunnallista päiväkotia
- 4 palvelusetelipäiväkotia
- Perhepäivähoitoa
- Yksityisen hoidon tukea

- Opetuksen palveluverkko sisältää 12 koulua, jotka ovat elinkaarensa eri vaiheissa. Kouluista 7 sijaitsee nauhataajaman alueella hyvien liikenneyhteyksien varrella

- Kyläkoulut sijaitsevat nauhataajaman ulkopuolella
- Vuonna 2022 hyväksytyssä Kiinteistö- ja toimitilaohjelmassa on linjattu vuoden 2016 palveluverkkoselvityksen mukaisesti, ettei kyläkouluihin investoida, vaan niihin tehdään vain ylläpitäviä korjauksia. Se on vuoden 2016 palveluverkkosuunnitelman mukainen

- Lisäksi Lempäälän lukio toimii yhteisissä tiloissa Tampereen seudun ammattiopiston kanssa Tredu-kiinteistöjen omistamissa tiloissa. Lukion opiskelijamäärä on noin 425

- Palveluverkossa on eri elinkaaren vaiheissa olevia rakennuksia, mutta niihin on tehty korjaus- ja korvausinvestointeja, joilla rakennusten kuntoa on ylläpidetty

Kiinteistö- ja toimitilaohjelma viitoittaa, miten rakennuskannan kunnosta pidetään jatkossakin

Yhteenveto

1. *Tonttitilanne*

- Kunnalla on melko hyvä palvelukiinteistönttivaranto ja tontit sijaitsevat eri puolilla kuntaa.
 - Tontteja, joihin suunnittelutyö ei vielä ole käynnistynyt, on viisi kappaletta
 - Niistä yksi on Saikan koulun ja päiväkodin tontti, joka on kooltaan muita selvästi suurempi
 - Suurin osa niistä soveltuu kokonsa ja rakennusoikeutensa perusteella lähinnä varhaiskasvatuksen tai esi- ja perusopetuksen alkuluokkien käyttöön.
- Lisäksi osassa käytössä olevista tonteista on käyttämätöntä rakennusoikeutta
- Tällaisia kohteita ovat esimerkiksi Kuljun ja Hakkarin koulujen kiinteistöt
- Kaavoituksessa on huomioitu hyvin kuluvin vuosina palveluverkon tarpeet ja uudet asemakaavat ovat sisältäneet tonttivarauksia palvelukiinteistöille

2. *Kasvatuksen ja opetuksen palveluverkon tilannekuva*

- Palveluverkko on nykyisellään toimiva, kestävä sekä moninaista asumista ja elämäntapaa mahdollistava (sis. kyläkoulut ja isot alakoulut)
- Suunnittelussa tulee kuitenkin varautua kunnan kasvuun, lainsäädännön muutoksiin ja kiinteistökannan elinkaareen
- Kiinteistö- ja toimitilaohjelman hankkeet vastaavat hyvin varhaiskasvatuksen kasvavaan palvelukysyntään. Ohjelman laadittiin eri toimialojen yhteissuunnittelulla.
- Yksittäistä yksikköä koskevat päätökset tehdään erillisinä päätöksinä (vrt. hallintosääntö)

3. *Väestöennuste*

- Palvelutarvearvio perustuu pitkälti väestöennusteeseen, jonka pohjalla ovat kunnan maankäytön ja kaavoituksen suunnitelmat
- Ne sisältävät arvion kunnan omistamien tonttien myyntiaikataulusta ja kaavoituksen etenemisestä sekä arviot valmistuviin kiinteistöihin muuttavista asukkaista
- Kaavoitusprosessin yhteydessä arvioidaan alueen tulevaa asukasmäärää kaavan laajuuteen pohjautuen ja sen vahvistuessa laaditaan oikealla oleviin arvioiden mukainen tonttikohtainen ennuste. Arviot perustuvat olemassa oleviin kiinteistöihin ja niistä johdettuihin keskiarvoihin
- Väestöennuste pyrkii mallintamaan väestömuutosta nykyisten asukkaiden ja valmistuvien rakennustyyppien perusteella
- Tieto nykyisistä asukkaista perustuu Väestörekisterikeskuksen aineistoon
- Väestöennuste osoittaa, että kunnan väestö ja edelleen palvelutarve jatkaa kasvuaan, vaikka toteuma jäisikin alle arvioiden

Lisätietoja: Sivistysjohtaja Nina Lehtinen, puh, 050 383 9645.

Esittelijä	Sivistysjohtaja
Päätösehdotus	Kasvatus- ja opetuslautakunta merkitsee tiedoksi kasvatuksen ja opetuksen palveluverkkotarkastelun 2023-2030 edellä selostetun mukaisesti.
Päätös	Kasvatus- ja opetuslautakunta merkitsi tiedokseen kasvatuksen ja opetuksen palveluverkkotarkastelun 2023-2030 edellä selostetun mukaisesti.
Tiedoksi	Lempäälän kunnan koulut ja varhaiskasvatussyksiköt, yhdyskuntalautakunta, yhteisölautakunta

Merkittiin pöytäkirjaan, että rakennuttajapäällikkö Ulla Palo-oja saapui kokoukseen klo 18:44 ja oli asiantuntijana läsnä pykälän käsittelyn ajan.

Merkittiin pöytäkirjaan, että suunnittelija Tarja Holttinen oli asiantuntijana läsnä pykälän käsittelyn ajan.

Merkittiin pöytäkirjaan, että opetuspäällikkö Marianne Liimatainen oli asiantuntijana läsnä pykälän käsittelyn ajan.

Merkittiin pöytäkirjaan, että varhaiskasvatuspäällikkö Mirva Ritari oli asiantuntijana läsnä pykälän käsittelyn ajan.